

UNIVERZITA KARLOVA, FILOZOFICKÁ FAKULTA, KATEDRA SINOLOGIE

DĚJINY A KULTURY ZEMÍ ASIE A AFRIKY

DIZERTAČNÍ PRÁCE

BETWEEN DAO 道 AND FA 法: INTERTEXTUAL ANALYSIS OF THE WARRING STATES PERIOD
COSMOLOGICAL TEXTS

MEZI DAO 道 A FA 法: INTERTEXTUÁLNÍ ANALÝZA KOSMOLOGICKÝCH TEXTŮ Z OBDOBÍ VÁLČICÍCH
STÁTŮ

MGR. BC. KATEŘINA GAJDOŠOVÁ

VEDOUcí: DOC. LUKÁŠ ZÁDRAPA PH.D.

ROK ODEVZDÁNÍ: 2023

ABSTRAKT:

Kosmologie obsažené ve vykopaných textech z období Válčicích států jako *Taiyi Sheng Shui* 太一生水, *Heng Xian* 恆先, nebo *Fan Wu Liu Xing* 凡物流形, vrhají nové světlo na myšlenkové prostředí rané čínské filosofie. Tato dizertační práce se pokouší vystavět souvislé výkladové schéma, které umožní logickým způsobem propojit doposud zdánlivě nesouvisející prvky raných čínských filosofických textů. Vychází z rekonstrukce hlavních rysů kosmologií v těchto spisech obsažených a nabízí přehodnocení a novou formulaci základních konceptů nejstarší čínské filosofie.

S využitím pojmového arzenálu procesuální filosofie se dizertace pokouší zmapovat nové souvislosti mezi základními ontologickými kategoriemi v čínských textech. Na těchto základech pak staví alternativní interpretační rámec. Vychází přitom z rozvedení implikací dané kosmologie, na základě vykopaných i dochovaných textových dokladů, a pokračuje přezkoumáním role pojmenování v rámci kosmologického diskurzu. Nakonec dochází k přehodnocení otázky po „já“ a jeho roli jakožto aktivního spolutvůrce věci, kde se oba předchozí diskurzy protínají.

Ve své hlavní části se dizertace zaměřuje na specifickou úlohu pojmenování v rámci kosmologie. Jména zde hrají důležitou roli v samotné konstituci a individuaci věcí (*wu* 物). Jelikož jsou v rámci kosmu, chápaného jako jeden nedílný celek, veškeré hranice věcí pouze dočasné, jména slouží k jejich provizorní stabilizaci a zároveň integritu v čase. Díky aktivnímu zacházení se jmény tak lidé získávají nejen dočasnou stabilitu v měnícím se kosmu, ale jsou schopni jej i tvůrčím způsobem spoluvytvářet. Poselstvím textů je pak proměnit pohled na sebe sama jako na bezprostředního pokračovatele tvůrčího procesu kosmického celku.